

C-830/19. sz. ügy**Előzetes döntéshozatal iránti kérelem****A benyújtás napja:**

2019. november 15.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Tribunal de première instance de Namur (Belgium)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2019. november 6.

Felperes:

C. J.

Alperes:

Région wallonne

[omissis] [eredeti 2. o.] [omissis]

[omissis] [eljárás]

I. TÉNYÁLLÁS ÉS ELŐZMÉNYEK

1. [omissis]
2. [omissis]
3. [C. J.] részben (1/3) átvette a szülei mezőgazdasági üzemét [omissis] azzal a céllal, hogy a családi gazdaságot tovább vigye.

Tevékenységet tényleges társulás formában, édesapjával, F. J.-vel végzi, aki az üzem 1/3-ával rendelkezik, míg a fennmaradó 1/3 rész a házastársáé, C. J. édesanyjáé. [eredeti 3. o.]

4. [omissis].
5. 2016. január 27-én C. J. a tevékenység (első alkalommal történő)¹ megkezdéséhez nyújtott támogatás iránti kérelmet nyújtott be a vallon régióhoz J. F. és C. J. tényleges társulásának (a továbbiakban: tényleges társulás) nevében. [omissis]
6. 2016. október 28-án a tényleges társulást a vallon régió értesíti a kedvezőtlen határozatról, amelynek indokolása a következő:

„Kedvezőtlen vélemény a vallon kormányának a mezőgazdasági ágazatban a fejlesztési és beruházási támogatásokról szóló rendelete 25. cikke (1) bekezdése 6. pontjának megsértése, valamint a végrehajtási rendelet 7. cikke (2) bekezdésének megsértése miatt. Az átvett üzem olyan Bruttó Termelési Értékkel (BTÉ) bír, amelynek felső küszöbértéke túllépi a megengedett 1 000 000,00 eurós küszöbértéket.”
7. 2016. november 2-án fellebbezést nyújtottak be a kifizető ügynökséghez [omissis]. A fellebbezés indoka többek között az, hogy a BTÉ küszöbértékének megállapításához figyelembe kellett volna venni, hogy az üzemmel 3 személy rendelkezik.
8. 2016. február 17-én [omissis] a kifizető ügynökség helybenhagyja az első határozatot: [omissis]
9. 2017. október 12-én C. J. a jelen bíróság előtt pert indít a vallon régióval szemben.

Azt kéri, hogy a bíróság:

„[omissis] kötelezze a vallon régiót arra, hogy fizessen meg C.J. számára 70 000 eurót és annak kamatait [eredeti 4. o.], a vallon kormányának a mezőgazdasági ágazatban a fejlesztési és beruházási támogatásokról szóló, 2015. szeptember 10-i rendeletén alapuló tevékenység megkezdéséhez nyújtott támogatás címén [omissis]”.
10. A vallon régió azt kéri, hogy a bíróság állapítsa meg a kérelem [omissis] megalapozatlanságát [omissis].
11. [omissis]
12. [omissis]

¹ [omissis]

II ÉRVELÉS

II.1. A jogvitára alkalmazandó nemzeti és európai szabályozás

13. Ez a jogvita a tevékenység megkezdéséhez nyújtott támogatási kérelemmel függ össze, amelyet C. J a következő jogalapon nyújtott be:
- a vallon kormányának a mezőgazdasági szektorban a fejlesztési és beruházási támogatásokról szóló 2015. szeptember 10-i rendelete;
 - a 2015. szeptember 10-i miniszteri (végrehajtási) rendelet [omissis].

II.1.1.

14. E jogszabályok hajtják végre [omissis] az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról és az 1698/2005/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1305/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletet.
15. [omissis] **[eredeti 5. o.]**
16. A rendelet „Vidékfejlesztési támogatás” elnevezésű III. címének „Intézkedések” címet viselő I. fejezetében található, „A mezőgazdasági üzemek és a vállalkozások fejlesztése” című 19. cikke a következőket írja elő:

„(1) Az ezen intézkedés keretében nyújtott támogatás a következőkre terjedhet ki:

- a) *a vállalkozás beindításához nyújtott támogatás:*
 - i. *fiatal mezőgazdasági termelők számára;*
 - ii. *vidéki térségekben folytatandó nem mezőgazdasági tevékenységekhez;*
 - iii. *mezőgazdasági kisüzemek fejlesztéséhez;*
- b) *nem mezőgazdasági tevékenységek beindítására és fejlesztésére irányuló beruházások;*
- c) *éves kifizetések vagy egyszeri kifizetések azoknak az 1307/2013/EU rendelet V. címe által létrehozott mezőgazdasági kistermelői támogatási rendszerben (a mezőgazdasági kistermelői támogatási rendszer) keretében támogatásra jogosult mezőgazdasági termelőknek a részére, akik mezőgazdasági üzemüket véglegesen átruházzák egy másik mezőgazdasági termelőre.*

(2) Az (1) bekezdés a) pontjának i. alpontja szerinti támogatás fiatal mezőgazdasági termelőknek ítéltetű oda.

Az (1) bekezdés a) pontjának ii. alpontja szerinti támogatás azon mezőgazdasági termelőknek, illetve a mezőgazdasági háztartás azon tagjainak ítéltetű oda, akik tevékenységi körüket nem mezőgazdasági tevékenységekkel bővítik; illetve e támogatásban részesülhetnek a vidéki térségekben működő mikro- és kisvállalkozások és a vidéki térségekben élő természetes személyek is.

Az (1) bekezdés a) pontjának iii. alpontja szerinti támogatás a tagállami meghatározás alapján mezőgazdasági kisüzemek minősülő üzemeknek ítéltetű oda.

Az (1) bekezdés b) pontja szerinti támogatás a vidéki térségekben működő mikro- és kisvállalkozásoknak, valamint vidéki térségekben élő természetes személyeknek, továbbá mezőgazdasági termelőknek és mezőgazdasági háztartások tagjainak ítéltetű oda.

Az (1) bekezdés c) pontja szerinti támogatás azoknak a mezőgazdasági termelőknek ítéltetű oda, akik támogatás iránti kérelmük benyújtásának időpontjában már legalább egy éve jogosultak a mezőgazdasági kistermelői támogatási rendszerben való részvételre, és vállalják, hogy mezőgazdasági üzemük egészét és a kapcsolódó kifizetési jogosultságokat véglegesen átruházzák egy másik mezőgazdasági termelőre. A támogatás az átruházás időpontjától 2020. december 31-ig fizetendő, vagy az a szóban forgó időszak vonatkozásában kiszámított egyszeri kifizetés formájában is teljesíthető.

(3) A mezőgazdasági munkavállalók kivételével bármely természetes vagy jogi személy, illetve természetes vagy jogi személyek bármely csoportja mezőgazdasági háztartás tagjának minősülhet, a nemzeti jog által a csoport és annak tagjai számára biztosított jogállástól függetlenül. Amennyiben valamely jogi személy vagy jogi személyek valamely csoportja a mezőgazdasági háztartás tagjának minősül, az adott tagnak a támogatás kérelmezésének időpontjában mezőgazdasági tevékenységet kell folytatnia a mezőgazdasági üzemben.

(4) Az (1) bekezdés a) pontja szerinti támogatás nyújtásának üzleti terv benyújtása a feltétele. Az üzleti terv végrehajtását a támogatás odaítéléséről szóló határozat időpontjától számított kilenc hónapon belül meg kell kezdeni. **[eredeti 6. o.]**

Az (1) bekezdés a) pontjának i. alpontja értelmében támogatásban részesülő fiatal mezőgazdasági termelők esetében az üzleti tervnek tartalmaznia kell, hogy a fiatal mezőgazdasági termelő a tevékenysége megkezdésétől számított 18 hónapon belül megfelel a 1307/2013/EU rendeletnek az aktív mezőgazdasági termelőkre vonatkozó 9. cikkének.

A tagállamok alsó és felső küszöbértékeket határoznak meg a mezőgazdasági üzemeknek az (1) bekezdés a) pontjának i. és iii. alpontja szerinti támogatásra

való jogosultságára vonatkozóan. Az (1) bekezdés a) pontjának i. alpontja szerinti támogatásra vonatkozó alsó küszöbértéknek magasabbnak kell lennie az (1) bekezdés a) pontjának iii. alpontja szerinti támogatásra vonatkozó felső küszöbértéknél. A támogatás kizárólag a mikro- és kisvállalkozások fogalommeghatározása alá tartozó mezőgazdasági üzemek számára ítélt oda.

(5) Az (1) bekezdés a) pontja szerinti támogatás legalább két részletben nyújtható egy legfeljebb ötéves időszakon át. A részletek összege fokozatosan csökkenthető. Az utolsó részletnek az (1) bekezdés a) pontjának i. és ii. alpontja alapján történő kifizetése az üzleti terv megfelelő végrehajtásához van kötve.

(6) Az (1) bekezdés a) pontja szerinti támogatás maximális összegét a II. melléklet rögzíti. A tagállamok az (1) bekezdés a) pontjának i. és ii. alpontja szerinti támogatások összegét a program által lefedett terület társadalmi-gazdasági helyzetét is figyelembe véve határozzák meg.

(7) Az (1) bekezdés c) pontja szerinti támogatás azon éves kifizetés 120%-ának felel meg, amelyre a kedvezményezett a mezőgazdasági kistermelői támogatási rendszer keretében jogosult.

(8) Az EMVA-források hatékony és eredményes felhasználásának biztosítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 83. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el az üzleti tervek minimális tartalmára és a tagállamok által az e cikk (4) bekezdésében említett küszöbértékek meghatározásához alkalmazandó kritériumokra vonatkozóan.”

17. [omissis].

18. Ezen az alapon került elfogadásra az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló, 1305/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet kiegészítéséről, valamint átmeneti rendelkezések bevezetéséről szóló, 2014. március 11-i 807/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet.)

19. A felhatalmazáson alapuló rendelet (5) preambulumbekzdésének szövege a következő:

„Az 1305/2013/EU rendelet 19. cikkének (4) bekezdésében említett üzleti terveknek elegendő támpontot kell nyújtaniuk ahhoz, hogy lehetővé tegyék az adott intézkedés által kitűzött célok teljesülésének értékelését.

A kedvezményezettekkel szemben az egész Unióban érvényesülő egyenlő bánásmód biztosítása és a nyomon követés megkönnyítése érdekében az említett rendelet 19. cikkének (4) bekezdésében előírt küszöbérték meghatározásához a mezőgazdasági üzem termelési potenciálját kell meghatározó kritériumként figyelembe venni.”[eredeti 7. o.]

20. A felhatalmazáson alapuló rendelet 2. cikkének „Fiatal mezőgazdasági termelő” című (1) bekezdése így rendelkezik:

„A tagállamok egyedi feltételeket állapítanak meg és alkalmaznak az 1305/2013/EU rendelet 2. cikke (1) bekezdésének n) pontja szerinti fiatal mezőgazdasági termelők támogatása tekintetében, amennyiben a szóban forgó mezőgazdasági termelők – a mezőgazdasági vállalkozás jogi formájától függetlenül – nem egyedüli vezetői a mezőgazdasági üzemnek. E feltételeknek egyenértékűeknek kell lenniük a mezőgazdasági üzem egyetlen vezetőjeként tevékenységét megkezdő fiatal mezőgazdasági termelő esetében megkövetelt feltételekkel. A mezőgazdasági üzem vezetését minden esetben fiatal mezőgazdasági termelőknek kell ellátnia.”

21. „A mezőgazdasági üzemek és a vállalkozások fejlesztése” címet viselő 5. cikk előírja, hogy:

„(1) Az 1305/2013/EU rendelet 19. cikkének (4) bekezdésében említett üzleti tervben legalább a következőket kell ismertetni:

a) A fiatal mezőgazdasági termelőknek tevékenységük megkezdéséhez nyújtott támogatás esetében:

- i. a mezőgazdasági üzem kezdeti helyzete;*
- ii. a mezőgazdasági üzem tevékenységeinek fejlesztésével kapcsolatos mérföldkövek és célok;*
- iii. a mezőgazdasági üzem tevékenységeinek fejlesztéséhez szükséges intézkedések, például beruházások, képzések, tanácsadás vagy egyéb tevékenységek részletes ismertetése, beleértve a környezeti fenntarthatósághoz és az erőforrás-hatékonysághoz kapcsolódó intézkedéseket is;*

b) A vidéki térségekben az induló vállalkozásoknak nem mezőgazdasági tevékenységekhez nyújtott támogatás esetében: [...]

c) Vállalkozási tevékenység megkezdéséhez nyújtott, mezőgazdasági kisüzemek fejlesztését célzó támogatás esetében:

- i. a mezőgazdasági üzem kezdeti helyzete; és*
- ii. a gazdasági életképesség megvalósításához szükséges intézkedések, például beruházások, képzések, együttműködések részletes ismertetése, beleértve a környezeti fenntarthatósághoz és az erőforrás-hatékonysághoz kapcsolódó intézkedéseket is;*

(2) A tagállamok az 1305/2013/EU rendelet 19. cikke (4) bekezdésének harmadik albekezdésében említett küszöbértékeket a mezőgazdasági üzem

termelési potenciáljában határozzák meg, az 1242/2008/EK bizottsági rendelet 5. cikke szerinti standard termelési értékben vagy azzal egyenértékű mértékegységben kifejezve.”

II.1.2.

22. A vallon kormányának a mezőgazdasági ágazatban a fejlesztési és beruházási támogatásokról szóló, 2015. szeptember 10-i rendelete határozza meg, hogy milyen feltételek mellett támogatható:

- a gazdálkodás megkezdése az üzem átvételével vagy létesítésével;
- a kérelmező;
- az átvett vagy létesített üzem **[eredeti 8. o.]**

23. Az üzem támogathatóságára vonatkozóan a vallon kormány rendeletének 25. cikke a következőket írja elő:

„Az átvett vagy létesített üzem megfelel a következő feltételeknek:

[omissis]

6. pont – a mezőgazdasági gazdaságok közösségi tipológiájának létrehozásáról szóló, 2008. december 8-i 1242/2008/EK bizottsági rendelet 5. cikke szerinti standard bruttó termelése megfelel a Miniszter által meghatározott alsó- és felső küszöbértéknek [...]

[omissis].”

24. A 2015. szeptember 10-i miniszteri [végrehajtási] rendelet 7. cikke így rendelkezik:

„[omissis]

A vallon kormány 2015. szeptember 10-i rendeletének 25. cikke első albekezdésének 6. pontja szerinti felső küszöbérték egymillió euró, abban az esetben, ha fiatal mezőgazdasági termelő kezd tevékenységet folytatni és egymillió-ötszáz ezer euró abban az esetben, ha kettő vagy több fiatal mezőgazdasági termelő egyidejűleg kezd el tevékenységet folytatni.”

II.2. A jelen ügyben történő alkalmazás

25. C. J. kérelmével kapcsolatban a vallon régió elutasító határozatában kizárólag az átvett üzemre vonatkozó kritériumot vitatták. **[eredeti 9. o.]**

26. Közelebről a miniszteri végrehajtási rendelet 7. cikke (2) bekezdésének második albekezdésében rögzített hatodik feltétel megsértését vitatták, vagyis az egymilliószoros felső küszöbértéknek a Bruttó Termelési Érték (BTÉ)² tekintetében történő túllépését.
27. C. J. kérelmének értékelése, valamint annak meghatározása céljából, hogy a BTÉ elérte-e a felső küszöbértéket, a vallon régió az üzem egészét vette figyelembe.
28. Mivel C. J. csak az üzem egy részét vette át, ezért úgy véli, hogy az egész üzem termelési potenciálja felső küszöbértékének alapul vétele hátrányos megkülönböztetéssel járó, aránytalan módszernek tekintendő, mivel sérti a rendelet által követett célokat.
29. C. J. az alábbiakra hivatkozik:
- a 807/2014 rendelet 2. cikkének a 2015. szeptember 10-i miniszteri rendelet által történt megsértésére, mivel a rendelet a felső küszöbérték meghatározása céljából nem tesz semmiféle különbséget az olyan fiatal mezőgazdasági termelő helyzete között, aki nem egyedüli vezetője az üzemnek – mint C. J. maga is –, és az olyan fiatal mezőgazdasági termelő között, aki az üzemet azért veszi át, hogy annak egyedüli vezetőjévé váljon. [omissis].

A 807/2014 rendelet 2. cikkének állítólagos megsértéséről

30. Minthogy a mezőgazdasági üzem termelési potenciálját jelölték meg az 1305/2013 [omissis] rendelet 19. cikkének (4) bekezdése szerinti küszöbértékek meghatározásának kritériumaként, a cél az, hogy valamennyi uniós kedvezményezett számára biztosított legyen az egyenlő bánásmód és a nyomon követés megkönnyítése.³
31. Ugyancsak e cél érdekében, a 807/2014 rendelet 2. cikkének „Fiatal mezőgazdasági termelő” című első albekezdése szerint **[eredeti 10. o.]**

„A tagállamok egyedi feltételeket állapítanak meg és alkalmaznak az 1305/2013/EU rendelet 2. cikke (1) bekezdésének n) pontja szerinti fiatal mezőgazdasági termelők támogatása tekintetében, amennyiben a szóban forgó mezőgazdasági termelők – a mezőgazdasági vállalkozás jogi formájától függetlenül – nem egyedüli vezetői a mezőgazdasági üzemnek. E feltételeknek egyenértékűeknek kell lenniük a mezőgazdasági üzem egyetlen vezetőjeként tevékenységét megkezdő fiatal mezőgazdasági termelő esetében megkövetelt feltételekkel. A mezőgazdasági üzem vezetését minden esetben fiatal mezőgazdasági termelőknek kell ellátnia.”

² A BTÉ az üzem gazdasági méreteinek meghatározását célozza. Az üzem termelési potenciálját jellemzi. [omissis]

³e A 807/2014 bizottsági rendelet (5) preambulumbekzdése.

32. C. J. úgy véli, hogy e rendelkezés arra kötelezi a tagállamokat, hogy olyan egyedi hozzáférési feltételeket állapítsanak meg az üzemet nem egyedül vezető fiatal mezőgazdasági termelő javára, amelyek figyelembe veszik helyzetének eltérő jellegét az olyan fiatal mezőgazdasági termelőhöz képest, aki az üzemet azért veszi át, hogy annak egyedüli vezetőjévé váljon. Márpedig a miniszteri rendelet 7. cikke nem felel meg e rendelkezésnek. Nem ez lett volna a helyzet, amennyiben a BTÉ-t az üzemben való részesedés arányában vették volna figyelembe.
33. [omissis]
34. A vallon régió szerint a 2. cikk nem az üzemet egyedül vezető fiatal mezőgazdasági termelők és a már létező üzemet átvevő fiatal mezőgazdasági termelők közötti esetleges hátrányos megkülönböztetésre vonatkozik, hanem e cikk kizárólagos célja az, hogy a tagállamok számára megtiltsa az adott jogi formát illető megkülönböztetést. A vallon régió hangsúlyozza, hogy „*az európai szabályozás a tevékenység megkezdési támogatásokat az üzem átvételének támogatása keretében és az üzem fiatal mezőgazdasági termelő általi vezetése keretében biztosítja*”.
35. Mindazonáltal – ahogy a vallon szabályozás előírja – abban az esetben, ha az üzem átvételére kerül sor, azaz „*a fiatal mezőgazdasági termelő a már létező mezőgazdasági üzemet részben vagy egészben megszerzi*”,⁴ a támogatás megítélhető az olyan fiatal mezőgazdasági termelőnek, aki az üzemnek nem egyedüli vezetője, hanem csak az üzem tényleges vezetését gyakorolja.
36. Ebben az esetben a fiatal mezőgazdasági termelő az üzem vezetését [omissis] olyan személyekkel együtt gyakorolja, akik a vitatott támogatásban nem részesülhetnek.
37. Ezért kétség áll fenn:
- a 807/2014 rendelet 2. cikkének értelmezésével kapcsolatban, azaz az olyan fiatal mezőgazdasági termelő támogatáshoz való hozzáférését szolgáló egyedi feltételek megállapítását illetően, aki az üzemnek nem egyedüli vezetője, valamint azon megfogalmazás vonatkozásában **[eredeti 11. o.]**, amely szerint a „*feltételeknek egyenértékűeknek kell lenniük a tevékenységét a mezőgazdasági üzem egyedüli vezetőjeként megkezdő fiatal mezőgazdasági termelő esetében megkövetelt feltételekkel*”;
 - azon kérdéssel kapcsolatban, hogy e rendelkezéssel nem ellentétes-e az, hogy a 2015. szeptember 10-i miniszteri rendelet 7. cikke nem írja elő, hogy a BTÉ felső küszöbértékre vonatkozó meghatározása során kizárólag a fiatal mezőgazdasági termelőnek az üzem vagy a munkaegység tekintetében fennálló részesedését kell figyelembe venni.

⁴ A vallon kormány rendeletének 17. cikke

II.3. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

38. [omissis]
39. [omissis] **[eredeti 12. o.]**
40. [omissis]
41. [omissis]
42. A vallon régió elutasító határozata a felső küszöbérték túllépésén alapul. Ennélfogva helyesnek tűnik a kérdésben erre figyelemmel lenni. Ugyanakkor fontos elem a nem egyedülként eljáró üzemvezető fogalma.
43. Ennélfogva, amint a rendelkező részben jelzésre került, a megfogalmazott kérdés előterjesztésének van helye.

A FENTI INDOKOK ALAPJÁN

[omissis]

A BÍRÓSÁG, [omissis] [eredeti 13. o.]

44. Az érdemi döntést megelőzően a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról és az 1698/2005/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1305/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 2., 5., és 19. cikkének és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló, 1305/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet kiegészítéséről, valamint átmeneti rendelkezések bevezetéséről szóló, 2014. március 11-i 807/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 2. cikkének együttes értelmezésével ellentétes-e, hogy e rendelkezések végrehajtása keretében a tagállam az alsó- és felső küszöbérték meghatározása céljából az üzem egészét veszi figyelembe, nem pedig kizárólag a fiatal mezőgazdasági termelő üzembrészét és/vagy munkaerőegységeit, amennyiben a mezőgazdasági üzem jogi formája tényleges társulás, amelynek a fiatal mezőgazdasági termelő csak egy osztatlan részét szerzi meg és az üzemnek nem egyedüli vezetőjévé válik?

[omissis]